

Makrokonkurransen 2018

- Boligdropp og oljestopp

Elever i Videregående skole inviteres til å delta i konkurransen om å bli landets beste elev i makroøkonomisk analyse. Konkurransen er åpen for alle elever med interesse for samfunnsøkonomi i VG2 og VG3 eller tilsvarende.

Makrokonkurransen 2018 kan du velge mellom to oppgaver. Hensikten er at elevene skal bruke teori fra samfunnsøkonomi til å diskutere praktiske problemstillinger rundt dagsaktuelle temaer. Tema for årets oppgaver er knyttet til boligmarkedet og boligprisutviklingen det siste året, samt oljenæringens betydning for norsk økonomi – to markeder som ikke lenger opplever den oppgangen vi har sett tidligere. Hva kan konsekvensene være av varige lave og fallende priser? Hvordan henger det sammen med annet i økonomien vår?

Besvarelsene vil bli vurdert av noen av landets ledende makroøkonomer og de tre beste oppgavene premieres. Samtlige deltakere får diplom.

Oppgave 1 – Boligdropp

I Norge har vi hatt en sterk tradisjon for å eie egen bolig sammenlignet med andre land. Flere har også investert i boligmarkedet utover egen primærbolig. Boligprisene har steget jevnt på landsbasis siden 90-tallet, de siste årene har boligprisutviklingen vært spesiell sterk. For mange boligeiere har eiendomsmarkedet dermed gitt en solid verdistigning. Mange har investert i boligmarkedet (kjøpt både egen bolig og sekundærbolig) med lån som har vært både fire og fem ganger egen årlig inntekt. I de senere årene har mange økonomer advart om at det er tegn til en boligboble, spesielt i de store byene. Advarslene har økt i styrke med det kraftige boligprishoppet som har fulgt det historisk lave rentenivået. Finansdepartementet har innført nye regler for egenandelen ved boligkjøp i et forsøk på å bremse prisveksten i boligmarkedet.

I løpet av det siste året har vi nå sett at boligprisene har falt på landsbasis. Mange kaller dette et sunnhetstegn, andre er mer bekymret.

Oppgavetekst

Beskriv utviklingen i det norske boligmarkedet. Diskuter så hva som bidrar til prisutviklingen i boligmarkedet og hvordan vi kan måle denne. Hvorfor er myndighetene, i Norge spesielt, men også generelt, så opptatt av boligprisutviklingen? Hvordan bruker de politiske virkemiddel for å påvirke prisutviklingen? Har vi lært fra tidligere erfaringer? Ta for deg både det korte og langsiktige bildet.

Til inspirasjon

<https://www.ssb.no/bygg-bolig-og-eiendom/artikler-og-publikasjoner/boligprisene-ned-1-0-prosent>

<https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/2Maga/Kjoper-du-mer-eller-mindre-na-som-boligene-er-blitt-billigere--Erling-Roed-Larsen>

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/dep/fin/pressemeldinger/2016/fastsetter-ny-boliglansforskrift/narmere-om-ny-boliglansforskrift/id2523977/>

<http://e24.no/makro-og-politikk/bolig/siv-jensen-boliglaansforskriften-blir-staaende/24134743>

<http://www.norges-bank.no/Publisert/Publikasjoner/Finansiell-stabilitet---rapport/2017-finansiell-stabilitet/>

Oppgave 2 – Oljestopp

De siste 50 årene har oljen vært Norges viktigste næring. Bransjen har ført til betydelig inntjening og vekst for både befolkningen og statskassen. Vi har dessuten et eget oljefond som forvalter vår oljeformuen til gode for også fremtidige generasjoner. Vinteren 2014 falt oljeprisen kraftig. Dette førte til et sjokk i deler av norsk økonomi. Som en konsekvens har oljenæringen måtte kutte sine kostnader betydelig, og aktiviteten på norsk sokkel har blitt redusert. Samtidig har myndighetene tatt grep som skal føre til at Norge skal bli mindre avhengig av oljenæringen i fremtiden.

Det ser nå ut til at oljeprisen har stabilisert seg og at næringen har fått nytt fotfeste. Mange hevder dessuten at prissjokket har tvunget bransjen til å tenke nytt og blitt enda mer effektiv. Men selv med bedre tider i vente, faller norske oljeinntekter.

Oppgavetekst

Gjør rede for betydningen av olje- og gassnæringen for norsk økonomi. Hva er konsekvensene for Norge ved reduserte oljeinntekter over tid? Drøft hvilke tiltak myndighetene har satt i gang for å redusere Norges avhengighet av oljenæringen. Er det annet som vil være viktig for Norge i årene framover for å opprettholde økonomisk vekst og -stabilitet, samt konkurransekraft i forhold til andre land?

Til inspirasjon

<http://www.skatteetaten.no/no/Om-skatteetaten/Presse/Nyhetsrommet/Pressemeldinger/pressemeldinger-2017/petroleumsskatt-pa-535-milliarder-kroner-for-2016/>

<https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/statistikker/knr>

<http://www.norges-bank.no/Publisert/Pressemeldinger/2017/2017-11-16-pressemelding/>

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/finanstalen/id2575117/>

[https://www.nrk.no/norge/okonom-om-oljepengebruken - -norge-vil-slutte-a-ha-flaks-en-dag-1.13730122](https://www.nrk.no/norge/okonom-om-oljepengebruken--norge-vil-slutte-a-ha-flaks-en-dag-1.13730122)

<https://www.oslobors.no/markedsaktivitet/#/details/OSLENX.OSE/overview>

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/elleve-sokere-til-24.-konsesjonsrunde/id2580900/>

Reglene er som følger

- Analysen kan skrives alene eller sammen med inntil to andre (maks tre elever per lag).
- AksjeNorge inviterer både engasjerte elever til å melde på seg selv, samt lærere til å melde på enten elever eller hele klasser.
- Dersom to eller flere skriver sammen må laget må ha et eget navn.
- Analysen kan være på mellom 1 500 og 3 000 ord, men kvalitet teller mer enn kvantitet.
- Tabeller grafer og illustrasjoner kommer i tillegg. Disse må være relevante og spesifikt omtales i analysen.
- Kildehenvisninger må brukes (særlig ved direkte sitat).
- Du kan velge å skrive *enten* oppgave 1 *eller* 2.
- Innleveringsfristen er innen utgangen av 28. februar 2017 til post@aksjenorge.no.
- [Meld deg på her](#) allerede nå for å motta informasjon om konkurransen underveis.

Hva er en god oppgave?

En god makroøkonomisk analyse vil bruke teori på en praktisk og forståelig måte i beskrivelsen av de forhold oppgaven omhandler. Viktigst av alt er at den ikke bare beskriver en enkeltstående hendelse og et enkelt tema; Den vil knytte disse mot hverandre og få frem hvordan ulike forhold og hendelser får ringvirkninger til ulike deler av økonomien.

Ta utgangspunkt i at leseren ikke har kunnskap om temaet fra før og bruk gjerne eksempler fra både samfunn og næringsliv.

Opgavetekstene og inspirasjonskildene som følger tar med noen relevante emner, men er ikke ment til å avgrense oppgaven. Du har i stor grad frihet til å trekke inn temaer du synes er spesielt interessante eller aktuelle når det gjelder boligmarkedet og/eller oljenæringen, og se bort ifra det du synes er mindre interessant.

Kontakt

AksjeNorge vil legge ut saker og oppdateringer under hele konkurranseperioden. Vi kommer også til å informere om sensur, jury, vinnere og premieutdeling via nettsider, nyhetsbrev og e-post. [Meld deg på her](#), så får du varsel med en gang det kommer en ny sak.

Har du andre spørsmål, ikke nøl med å ta kontakt med Maria Olsen i AksjeNorge på maria.olsen@aksjenorge.no.

Lykke til!